

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

МОГИЛА ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ

УДК 342.9 (477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНО-
ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ
РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук**

Київ – 2025

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор

Кобко Євген Васильович,

Науково-дослідний інститут публічного права,
провідний науковий співробітник відділу

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України

Гетьман Євген Анатолійович,

Національна академія правових наук України,
головний учений секретар

доктор юридичних наук, професор

Кобзар Олександр Федорович,

Національна академія внутрішніх справ,
т.в.о. директора навчально-наукового інституту поліцейської діяльності

Захист відбудеться «12» вересня 2025 року об 11⁰⁰ год на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.503.01 у Науково-дослідному інституті публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2А

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Науково-дослідного інституту публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2А

Автореферат розісланий «11» серпня 2025 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Ксенія КУРКОВА

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Створення Національної поліції України супроводжувалося низкою подій, які стали історичними в контексті боротьби нашої країни за незалежність і територіальну цілісність. У лютому 2022 року поліція стикнулася із безпрецедентним за всю історію незалежності викликом, обумовленим повномасштабною війною та введенням у зв'язку з цим правовим режимом воєнного стану. За таких умов важливим завданням законодавця стало не лише створення належного нормативно-правового підґрунтя для діяльності поліції, а й її ефективного матеріально-технічного забезпечення.

В умовах воєнного стану матеріально-технічне забезпечення Національної поліції України набуває виняткового значення, оскільки безпосередньо впливає на здатність цього органу правопорядку ефективно виконувати свої функції, зокрема в частині підтримання громадського порядку, охорони об'єктів критичної інфраструктури, захисту прав і свобод громадян, протидії диверсіям та ворожим агентурним мережам. У кризових ситуаціях, коли країна стикається із зовнішньою збройною агресією, поліція постає не лише як гарант внутрішньої безпеки, а й як важливий елемент загальнонаціональної системи оборони, що взаємодіє з військовими формуваннями та іншими правоохоронними органами. Отже, беззаперечним є той факт, що належне матеріально-технічне забезпечення – це основа мобільності, оперативності та стійкості поліції.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Окремі проблемні питання, пов'язані із забезпеченням діяльності Національної поліції України, у своїх наукових працях розглядали: О. М. Бандурка, О. М. Бортник, С. В. Васюк, В. В. Гаркуша, Ю. В. Гаруст, Є. А. Гетьман, А. Г. Гончар, О. В. Джафарова, Є. В. Дуліба, З. Р. Кісіль, О. Ф. Кобзар, Є. В. Кобко, М. В. Кочеров, В. І. Курило, А. А. Манжула, О. М. Музичук, О. О. Панова, Я. А. Пащенко, В. В. Середа, Є. Ю. Соболю, Л. В. Сорока, В. І. Фелик, В. С. Шапіро, Р. В. Шаповал, С. О. Шатрава, Д. В. Швець, О. О. Юхно, Х. П. Ярмачі та багато інших. Водночас, попри значний теоретичний доробок, у науковій літературі питання адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції саме в умовах правового режиму воєнного стану залишається недостатньо опрацьованим.

Таким чином, наявність низки прогалин і недоліків правового та організаційного характеру, пов'язаних з адміністративно-правовими засадами матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, а також відсутність комплексних монографічних досліджень, присвячених вказаній проблематиці, обумовлюють актуальність і своєчасність представленої дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до Стратегії людського розвитку, затвердженої Указом Президента України від 2 червня 2021 року № 225/2021; Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, затвердженого Указом Президента

України від 11 травня 2023 року № 273/2023; Стратегії зовнішньополітичної діяльності України, схваленої Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021. Крім того, дисертацію підготовлено відповідності до плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета та завдання дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб спираючись на аналіз наукових поглядів учених, норм чинного законодавства та практики його реалізації, встановити сутність та узагальнити особливості адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, на основі чого надати пропозиції і рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних заходів цього забезпечення.

Досягнення поставленої мети зумовлює потребу у вирішенні таких *завдань*:

- визначити поняття та виокремити складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- окреслити принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- схарактеризувати адміністративно-правове регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- встановити завдання та функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- розкрити систему суб'єктів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану та їх адміністративно-правовий статус;
- з'ясувати сутність форм і методів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- визначити поняття та схарактеризувати порядок взаємодії Національної поліції з МВС України щодо матеріально-технічного забезпечення;
- окреслити правові та організаційні заходи вдосконалення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;
- встановити критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Об'єктом дослідження є правові відносини, які виникають у процесі матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Методи дисертаційного дослідження. Науково-методологічне підґрунтя дисертаційної роботи становить сукупність загальноправових і спеціальних методів наукового пізнання. Зокрема, застосування логіко-семантичного й аналітичного

методів дало змогу визначити поняття та виокремити складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 1.1), а також удосконалити поняття та розкрити порядок взаємодії Національної поліції з МВС України щодо матеріально-технічного забезпечення (підрозділ 2.4). Структурно-логічний і системно-функціональний методи надали можливість окреслити принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 1.2); схарактеризувати адміністративно-правове регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 1.3); з'ясувати сутність форм і методів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 2.3). Щоб встановити завдання та функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 2.1) та визначити адміністративно-правовий статус системи суб'єктів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 2.2) було використано метод документального аналізу. Окреслити правові й організаційні заходи вдосконалення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 2.2) та встановити критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (підрозділ 2.2) дали змогу методи моделювання та прогнозування.

Науково-теоретичне підґрунтя роботи становлять здобутки фахівців з різних галузевих наук, зокрема адміністративного та фінансового права. Крім того, було використано напрацювання вчених – представників інших галузевих дисциплін, наприклад, теорії держави та права, теорії управління, психології, філософії, соціології тощо.

Нормативно-правовою основою дисертації слугували Конституція України, низка законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, які становлять систему адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Інформаційною та емпіричною базою дисертаційної роботи є науково-періодичні видання, статистичні дані, наукова публіцистика тощо.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертаційне дослідження є однією з перших спроб після початку повномасштабного вторгнення з'ясувати сутність та розкрити особливості адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, що дало змогу сформулювати низку теоретично обґрунтованих пропозицій і рекомендацій, спрямованих на вдосконалення правових та організаційних засад здійснення відповідної діяльності.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків. Зокрема, у роботі:

вперше:

– виокремлено принцип модернізованості матеріально-технічного забезпечення поліції, який передбачає дві ключові вимоги: 1) матеріально-технічне забезпечення має сприяти отриманню органами та підрозділами поліції найновішого обладнання, техніки, майна та інших ресурсів, що підвищуватиме рівень якості роботи правоохоронців; 2) уповноважені суб'єкти реалізації матеріально-технічного забезпечення повинні шукати та впроваджувати нові напрями і форми його здійснення, а саме: удосконалювати відомчу логістику, посилювати безпеку процесів, зменшувати рівень їх формалізму тощо;

– визначено завдання адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану, а саме: а) упорядкування адміністративних правовідносин, які виникають у сфері матеріально-технічного забезпечення поліції в умовах воєнного стану; б) формування засад відповідальності суб'єктів такого забезпечення; в) створення системи адміністрування матеріально-технічного забезпечення поліції; г) забезпечення гарантій професійних прав, інтересів і безпеки особового складу поліції; д) сприяння взаємодії та співробітництву Національної поліції України з іншими суб'єктами з питань матеріально-технічного забезпечення;

– доведено, що порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення охоплює такі етапи: 1) визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах; 2) планування забезпечення; 3) здійснення закупівель; 4) приймання, розподіл, облік і передача майна до «кінцевого» споживача; 5) взаємний контроль та звітність;

удосконалено:

– обґрунтування наукової думки про те, що в умовах правового режиму воєнного стану матеріально-технічне забезпечення Національної поліції України набуває нових, додаткових цілей, які полягають у такому: 1) забезпеченні органів і підрозділів поліції місцями безпечного та безперервного несення служби в умовах ризиків обстрілів далекобійною зброєю; 2) забезпеченні необхідною кількістю та належного стану зброєю, боеприпасами, спецзасобами та спорядженням для оперативного використання під час реалізації завдань воєнного стану; 3) забезпеченні особового складу органів і підрозділів належним одностроєм, який відповідає об'єктивним умовам та загрозам; 4) забезпеченні органів і підрозділів Національної поліції транспортними засобами й іншим майном, необхідним для несення служби, а також виконання завдань, зокрема бойового характеру; 5) поновленні матеріального становища органів і підрозділів, які позбавлені робочого майна внаслідок збройної агресії, а також інших негативних чинників, зумовлених веденням бойових дій;

– теоретичний підхід щодо узагальнення переліку форм адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, до яких віднесено: розробку та видання нормативних актів; встановлення дозволів і заборон; взаємодія з місцевою владою та приватними організаціями, підприємствами, установами; міжнародне

співробітництво; інформаційне забезпечення процесів матеріально-технічного забезпечення; логістичне забезпечення поліції;

– твердження про те, що окрім очевидних проблем, пов'язаних із браком коштів, зумовлених значними витратами на оборону, на сьогодні проблемними питаннями матеріально-технічного забезпечення Національної поліції є такі: значна залежність від імпорту обладнання; ускладнення логістики, що обумовлено відсутністю авіап перевезень всередині країни, а також блокуванням окремих важливих логістичних вузлів; збільшення кількості матеріально-технічних втрат поліції через масштабні обстріли й окупацію територій; недосконалість системи планування та обліку матеріальних ресурсів; нерівномірний розподіл ресурсів між підрозділами Національної поліції, особливо на прифронтових територіях, та тих, що знаходяться в глибокому тилу; відтік кваліфікованих спеціалістів (інтендантів, логістів) до інших силових структур; високий рівень корупційних ризиків; неефективне використання наявних ресурсів; відсутність належного контролю за реальним станом техніки та її використанням;

дістали подальшого розвитку:

– характеристика механізму адміністративно-правового регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, до елементів якого віднесено: нормативно-правові акти; суб'єкти реалізації матеріально-технічного забезпечення; акти застосування норм адміністративного права; адміністративно-правові інструменти здійснення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;

– науковий підхід щодо класифікації суб'єктів матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану, які запропоновано поділити на три групи: 1) вищі органи державної влади; 2) суб'єкти, що відповідають за реалізацію державної політики в правоохоронній сфері; 3) суб'єкти безпосередньої реалізації заходів матеріально-технічного забезпечення НПУ в умовах воєнного стану;

– теза про те, що ефективність матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах режиму воєнного стану характеризує ступінь відповідності обсягів, якості, своєчасності та безперервності надання матеріально-технічних ресурсів і засобів (озброєння, транспорту, засобів зв'язку, спорядження, паливно-мастильних матеріалів тощо) фактичним потребам органів та підрозділів поліції для виконання ними завдань (визначених законодавством України) під час здійснення своєї поточної діяльності, зокрема в умовах правового режиму воєнного стану, з урахуванням принципів верховенства права, законності, оперативності, безпеки, раціонального використання ресурсів, міжвідомчої координації тощо.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертації висновки і пропозиції використовуються та можуть бути використані в:

– *науково-дослідній сфері* – як основа для проведення подальших теоретико-прикладних досліджень, присвячених адміністративно-правовим засадам матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правотворчій діяльності* – з метою розроблення нових і вдосконалення чинних законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, які визначають адміністративно-правові засади матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану;

– *правозастосовній діяльності* – для вдосконалення практичної діяльності суб’єктів, що здійснюють матеріально-технічне забезпечення Національної поліції;

– *освітньому процесі* – для підготовки навчально-методичних, лекційних матеріалів, а також посібників і підручників з дисциплін «Адміністративне право», «Правоохоронна діяльність» тощо.

Апробація матеріалів дисертації. Підсумки розроблення проблематики та відповідні висновки оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях «Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення» (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.), «Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення» (м. Київ, 15–16 лютого 2023 р.); «Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення» (м. Київ, 7–8 лютого 2024 р.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які містять дев’ять підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 209 сторінок. Список використаних джерел містить 251 найменування на 27 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дисертаційного дослідження, її зв’язок з науковими програмами, темами, планами, визначено об’єкт, предмет і методи дослідження, його мету й задачі, розкрито наукову новизну отриманих результатів, теоретичне та практичне значення роботи, наведено відомості про апробацію результатів дослідження, структуру й обсяг дисертації.

Розділ 1 «Загальна характеристика формування матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» складається з трьох підрозділів.

У **підрозділі 1.1 «Поняття та складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану»** розкрито загальнотеоретичні підходи, а також норми чинного законодавства, які характеризують правовий режим воєнного стану. Проведений аналіз дав змогу дійти висновку, що правовий режим воєнного стану: по-перше, консолідує та активізує роботу правоохоронного сектору держави, важливою частиною якого є Національна поліція України; по-друге, визначає додаткові функції НПУ, передусім у межах реалізації заходів правового режиму воєнного стану, а також інших заходів, спрямованих на захист державного суверенітету, територіальної цілісності й незалежності країни. Вказані особливості не можуть не позначитись на специфіці внутрішньої організації роботи поліції та кожного елементу її структури. Зазначене зумовлено тим, що сприяння в

забезпеченні режиму воєнного стану потребує додаткового перерозподілу кадрів, контролю робочого часу, а отже, вносить корективи в механізм грошового забезпечення. Одним з ключових внутрішньоорганізаційних напрямів адміністративної діяльності НПУ, який має вкрай важливе значення для нормальної роботи цього правоохоронного органу в умовах воєнного стану, визнано матеріально-технічне забезпечення.

Висвітлено низку наукових позицій стосовно характеристики поняття «матеріально-технічне забезпечення», на підставі чого встановлено, що це – спеціальна, внутрішньоуправлінська діяльність підприємств, установ та організацій, спрямована на формування власної ресурсно-сировинної, майнової, технологічної основи роботи, що дозволяє ефективно виконувати передбачені установчими документами та законодавством функції і досягнути бажаного економічного результату. Запропоновано авторське визначення поняття матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Здійснено аналіз норм чинного законодавства та правозастосовної практики, на основі чого виокремлено складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції, до яких віднесено: забезпечення приміщеннями, спорудами, іншими місцями та ділянками для виконання поліцейських завдань і функцій; забезпечення зброєю, спеціальними засобами та спорядженням, а також боєприпасами; забезпечення одностроєм; транспортне забезпечення; забезпечення комп'ютерною, офісною, іншою технікою та майном. Надано змістову характеристику кожній зі складових відповідного забезпечення в сучасних умовах.

У підрозділі 1.2 «Принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» акцентовано увагу на тому, що підґрунтям діяльності Національної поліції України, як і будь-якого іншого органу державної влади, є система ключових засад, вихідних ідей, які прийнято називати принципами. Вони відіграють роль ціннісного орієнтира, якому кожний окремий поліцейський має слідувати, виконуючи свої функції. Завдяки цьому діяльність поліції загалом перебуватиме в правових рамках і відповідатиме високим цілям, для яких правоохоронне відомство власне створювалось. Зауважено, що досліджувані принципи неоднорідні у своїй сукупності, оскільки окремі напрями діяльності поліції здійснюються за власним колом вихідних положень, зокрема це стосується матеріально-технічного забезпечення.

На підставі аналізу загальнотеоретичних підходів щодо тлумачення понять «принципи» та «принципи права» запропоновано авторське визначення принципів матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Схарактеризовано принципи верховенства права та законності, відповідно до яких матеріально-технічне забезпечення, по-перше, має провадитись суворо в межах процедур та в способи, визначені законодавством України; по-друге, забезпечувати попит та інтереси органів і підрозділів Національної поліції, з огляду на встановлені норми та стандарти; по-третє, ґрунтуватися лише на дозволених, з точки зору

законодавства, джерелах і реалізовуватись уповноваженими на це суб'єктами. Аргументовано, що адаптивність як принцип матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану виявляється в забезпеченні поліцейських майном і ресурсами з урахуванням передусім їх критичного становища та надскладних умов діяльності. Останні пов'язані із суттєвими ризиками і залученням особового складу Національної поліції України до виконання заходів правового режиму воєнного стану, що може потребувати додаткової техніки, боєприпасів, зброї, спорядження тощо.

Наголошено на тому, що поліцейська діяльність характеризується підвищеним рівнем небезпеки, адже у своїй роботі поліцейські постійно мають справу із факторами, що загрожують їх життю та здоров'ю. Під час дії воєнного стану небезпека пропорційно підвищується у зв'язку з виникненням додаткових зовнішніх факторів, наприклад, бойового застосування агресором військової зброї дальнього ураження. За цих умов матеріально-технічне забезпечення має бути спрямоване на надання поліцейським всіх необхідних засобів, пристроїв, техніки та іншого майна, яке допоможе максимально захистити їх життя та здоров'я.

Крім зазначених вище, схарактеризовано такі принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану: принцип справедливості; принцип контрольованості та підзвітності; принцип модернізованості.

Зазначено, що окреслені вище принципи відрізняються від системи загальних принципів діяльності поліції та в певних аспектах є унікальними. Водночас саме наведений перелік вихідних засад відображає конструктивні ідеї правового регулювання суспільних відносин, які виникають безпосередньо у сфері формування.

У підрозділі 1.3 «Адміністративно-правове регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» здійснено аналіз наукових поглядів учених щодо тлумачення категорій «правове регулювання» та «адміністративно-правове регулювання», на основі чого до характерних властивостей останнього віднесено: по-перше, це – вплив права на суспільні відносини та поведінку їх учасників за допомогою норм адміністративного права; по-друге, адміністративні норми спрямовані на врегулювання суспільно-правових відносин адміністративного характеру, тобто такі, що мають місце в контексті здійснення публічної влади; по-третє, адміністративно-правове регулювання відбувається в процедурному порядку за рахунок систематизованих, юридично упорядкованих, послідовних, формалізованих і цілеспрямованих дій представників публічного управління, що мають конкретизований юридичний результат; по-четверте, ефективність адміністративно-правового регулювання підкріплюється інструментами державного примусу. На підставі зазначеного вище сформульовано авторське визначення поняття адміністративно-правового регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Складовими цього регулювання визнано систему нормативно-правових актів різної юридичної сили, зокрема таких як Конституція України, а також низка

законодавчих актів, які слід поділити на дві групи: а) ті, що закріплюють загальні засади функціонування правового режиму воєнного стану; б) ті, що регламентують діяльність Національної поліції. Окрему групу становлять підзаконні нормативно-правові акти, які регламентують процедурні аспекти відповідного забезпечення за різними напрямками.

Акцентовано увагу на тому, що будь-яке регулювання саме по собі є лише теоретичною категорією правової науки, якою пояснюється активна роль юридичного виміру та його вплив на життя людей. За її практичну реалізацію відповідає спеціальний механізм. На основі аналізу наукових поглядів учених встановлено, що адміністративно-правовий механізм матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану – це система взаємопов'язаних правових елементів, які забезпечують умови та безпосередню реалізацію правового впливу щодо суспільно-правових відносин публічної влади та управління, які виникають у контексті здійснення операцій і процедур матеріально-технічного забезпечення органів і підрозділів Національної поліції в період дії правового режиму воєнного стану. До елементів цього механізму віднесено: нормативно-правові акти; суб'єкти реалізації матеріально-технічного забезпечення; акти застосування норм адміністративного права; адміністративно-правові інструменти здійснення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Розділ 2 «Елементи адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» складається з чотирьох підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Завдання, функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану»* доведено, що завдання адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану охоплюють: а) упорядкування адміністративних правовідносин, які виникають у сфері матеріально-технічного забезпечення НПУ в умовах воєнного стану; б) формування засад відповідальності суб'єктів такого забезпечення; в) створення системи адміністрування матеріально-технічного забезпечення поліцейських; г) забезпечення гарантій професійних прав, інтересів і безпеки особового складу поліції; д) сприяння взаємодії та співробітництву Національної поліції України з іншими суб'єктами з питань матеріально-технічного забезпечення. Зауважено, що адміністративно-правовий механізм матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану має забезпечувати довершеність суспільно-правових відносин, що виникають між уповноваженими суб'єктами публічної влади, а також іншими учасниками таких відносин (за наявності), за якої кожен з них усвідомлює свої права, обов'язки, правові можливості і діє виключно в їх межах. Подібний порядок досягається не лише завдяки дотриманню законодавства, яке регламентує діяльність поліції загалом та в умовах воєнного стану, а й численних відомчих директив, що видаються з метою внутрішньоорганізаційної систематизації діяльності органів і підрозділів НПУ з питань матеріально-технічного забезпечення.

З'ясовано, що завдання обумовлюють сутність ключових функцій адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, що становлять систему напрямів, за якими відбувається реалізація цілей цього механізму та загалом правового впливу на суспільно-правові відносини публічної влади й управління, які виникають у контексті здійснення операцій і процедур матеріально-технічного забезпечення поліції. Виокремлено коло відповідних функцій та надано їм змістову характеристику.

Зазначено, що саме окреслені в роботі завдання та передбачені ними функції змістовно та всебічно розкривають призначення і практичну орієнтацію адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах правового режиму воєнного стану. Наголошено, що жодна з цих категорій не представлена на сьогоднішній день у чинному законодавстві, що є вагомою прогалиною як на теоретичному, так і на практичному рівнях.

У підрозділі 2.2 *«Система суб'єктів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану та їх адміністративно-правовий статус»* аргументовано положення про те, що основним функціональним елементом адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану, який безпосередньо відповідає за практичну реалізацію вказаного типу адміністративної діяльності, є суб'єкти. Вони становлять окрему групу учасників адміністративних правовідносин з особливим адміністративно-правовим статусом.

Встановлено, що адміністративно-правовий статус – це юридичне положення відповідного суб'єкта права (фізичної або юридичної особи) як сторони адміністративних правовідносин, яке виражено у визначеній законодавством компетенції, сфері безпосереднього відання та повноваженнях (сукупності суб'єктивних прав та юридичних обов'язків). Наголошено на жорсткій формалізованості адміністративно-правового статусу, адже положення кожного суб'єкта правовідносин у сфері публічного управління – чітко визначене та регламентоване нормами чинного законодавства України. Доведено, що адміністративно-правовий статус структурно однаковий, але його внутрішня наповненість різна та прямо залежить від норм, що визначають компетенцію і повноваження суб'єктів.

Здійснено аналіз положень чинного законодавства, на основі чого сформульовано висновок про те, що суб'єктний склад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану складається з декількох груп суб'єктів: 1) вищі органи державної влади: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Президент України; 2) суб'єкти, які відповідають за реалізацію державної політики у правоохоронній сфері: МВС України, Департамент майна та ресурсів МВС України; 3) суб'єкти безпосередньої реалізації матеріально-технічного забезпечення Національної поліції. Надано характеристику адміністративно-правовому статусу вказаних суб'єктів.

На підставі дослідження адміністративно-правового статусу кожного суб'єкта встановлено, що матеріально-технічне забезпечення Національної поліції під час правового режиму воєнного стану не впливає на інституційну структуру, відповідальну за організацію, координацію та реалізацію цієї адміністративної діяльності. Вказаний процес відбувається в загальному порядку, але з урахуванням нормативних основ правового режиму воєнного стану та об'єктивної безпекової ситуації.

У підрозділі 2.3 *«Сутність форм та методів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану»* на основі аналізу наукових поглядів учених доведено, що форми адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану становлять сукупність оснований на положеннях чинного законодавства України, а також компетенції та повноваженнях суб'єктів публічної влади моделі їх діяльності, які об'єднують у собі однорідну методологію та реалізуються виходячи з конкретних цілей публічного управління й адміністрування у сфері організації та проведення заходів матеріально-технічного забезпечення органів і підрозділів поліції в межах досліджуваного особливого правового режиму. Виокремлено коло відповідних форм і надано їм змістову характеристику.

Обґрунтовано, що комбінація дозволів і заборон дає змогу більш чітко, імперативно спрямовувати й координувати діяльність суб'єктів матеріально-технічного забезпечення Національної поліції, особливо в контексті дії правового режиму воєнного стану. Наголошено, що за допомогою цієї форми забезпечується неухильне слідування всіма учасниками вказаної адміністративної діяльності організаційних, технічних та інших правил і стандартів, пов'язаних із реалізацією таких процесів, як: обрання джерел матеріально-технічної допомоги; використання державного майна посадовими особами; відслідковування стану техніки, зброї інших приладів і засобів; вчасне проведення їх профілактичного обслуговування тощо. Використання дозволів та заборон визнано запорукою оперативно-технічної готовності органів і підрозділів Національної поліції України до виконання завдань в умовах воєнного стану, а також передбачених ним заходів.

Констатовано, що методи адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану – це система регламентованих законодавством України адміністративних прийомів, способів, засобів і заходів, що використовуються з метою організації та безпосередньо реалізації досліджуваної діяльності. До переліку останніх віднесено методи стандартизації, контролю, обліку та планування.

У підрозділі 2.4 *«Поняття та порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення»* передусім приділено увагу характеристиці поняття «взаємодія». Наголошено, що ключовими ознаками взаємодії Національної поліції України з Міністерством внутрішніх справ України щодо матеріально-технічного забезпечення є такі: вона чітко врегульована нормативно-правовими актами різної юридичної вили, які забезпечують діяльність МВС загалом, а також Національної поліції зокрема; мета взаємодії полягає в

ефективному забезпеченні поліції технікою, обладнанням, озброєнням, транспортними засобами, засобами зв'язку, форменим одягом, а також іншими спеціальними засобами, необхідними для здійснення нею своєї діяльності; відповідна спільна діяльність реалізується за заздалегідь визначеним планом, який може коригуватись з огляду на сучасні потреби та реалії; охоплює весь цикл забезпечення: від виявлення потреб до поставки, обліку, експлуатації та списання матеріальних ресурсів; для такої взаємодії характерною є інституційна підпорядкованість НПУ Міністерству внутрішніх справ, адже у відповідних правовідносинах МВС є замовником і координатором, а поліція – безпосереднім користувачем і виконавцем; передбачає обмін даними, звітністю, а також здійснення внутрішнього та зовнішнього контролю. Запропоновано авторське визначення взаємодії Національної поліції з МВС України в контексті матеріально-технічного забезпечення.

Зауважено, що взаємодія Національної поліції з МВС України щодо матеріально-технічного забезпечення реалізується в чітко визначеному порядку, який становить сукупність закріплених нормами чинного законодавства послідовних дій організаційного, управлінського, економічного характеру, які мають здійснити вказані суб'єкти задля забезпечення поліції всіма необхідними ресурсами. Виокремлено ключові етапи цього порядку та надамо їм характеристику.

Визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах визнано процесом виявлення, аналізу й обґрунтування необхідного обсягу ресурсів, які забезпечують ефективне виконання завдань, покладених на Національну поліцію України. Цей процес передбачає оцінку наявних ресурсів, урахування поточних і перспективних загроз безпеці, а також відповідність технічних засобів сучасним стандартам і технологіям. Підкреслено, що планування є важливим етапом взаємодії Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ у сфері матеріально-технічного забезпечення. Саме на цьому етапі узгоджуються потреби поліції з можливостями та пріоритетами державної політики у сфері безпеки. Планування передбачає оцінку майбутніх викликів, а також подальше прогнозування необхідного рівня ресурсів та формування конкретних пропозицій щодо їх обсягів і напрямів використання.

Зазначено, що взаємний контроль як етап взаємодії Національної поліції з МВС України у сфері матеріально-технічного забезпечення є важливим елементом забезпечення прозорості, ефективності та відповідності спільних дій обох структур. У цьому контексті взаємний контроль передбачає не лише перевірку фактичного стану постачання, зберігання та використання матеріальних ресурсів, а й узгодження управлінських рішень, що впливають на забезпечення потреб поліції в техніці, обладнанні, спорядженні та інших матеріальних засобах. Він реалізується як у формі регулярного звітування й моніторингу, так і шляхом службових перевірок, аудитів.

Обґрунтовано положення, згідно з яким взаємодія Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення має надважливе значення з точки зору забезпечення ефективного здійснення останнього. Важливим кроком, який має

здійснити законодавець, визнано забезпечення належної реалізації окресленого вище порядку, а також створення гарантій діяльності суб'єктів взаємодії в цій сфері.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» складається з двох підрозділів.

У підрозділі 3.1 *«Правові та організаційні заходи вдосконалення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану»* наголошено, що окрім очевидних проблем, пов'язаних із браком коштів, зумовлених значними витратами на оборону, на сьогодні проблемними питаннями матеріально-технічного забезпечення Національної поліції є такі: значна залежність від імпорту обладнання; ускладнення логістики, що обумовлено відсутністю авіаперевезень всередині країни, а також блокуванням окремих важливих логістичних вузлів; збільшення кількості матеріально-технічних втрат поліції через масштабні обстріли й окупацію територій; недосконалість системи планування та обліку матеріальних ресурсів; нерівномірний розподіл ресурсів між підрозділами Національної поліції, особливо на прифронтових територіях, та тих, що знаходяться в глибокому тилу; відтік кваліфікованих спеціалістів (інтендантів, логістів) до інших силових структур; високий рівень корупційних ризиків; неефективне використання наявних ресурсів; відсутність належного контролю за реальним станом техніки та її використанням.

Доведено доцільність розроблення Концепції реформування системи Міністерства внутрішніх справ України, що має стати ключовим нормативним документом, метою якого є комплексне вдосконалення функціонування правоохоронного сектору нашої держави. У контексті представленої в роботі проблематики зауважено, що окремим напрямом вказаного нормативного документа має бути вдосконалення матеріально-технічного забезпечення правоохоронного сектору, що своєю чергою повинно передбачати створення сучасної, ефективної та стійкої до зовнішніх і внутрішніх викликів інфраструктури. Відповідності до вказаної Концепції запропоновано прийняти Стратегію реформування Національної поліції України.

Зауважено, що в умовах правового режиму воєнного стану вдосконалення контролю за матеріально-технічним забезпеченням Національної поліції України має бути пріоритетом, оскільки йдеться не лише про ефективне використання ресурсів, а й фактично про гарантування обороноздатності країни, безпеки громадян і стійкості правоохоронної системи. Контроль у таких умовах має поєднувати гнучкість реагування на загрози з високим рівнем підзвітності й антикорупційного захисту.

Встановлено, що загальними кроками щодо вдосконалення бухгалтерського обліку в Національній поліції в умовах правового режиму воєнного стану мають бути: 1) встановлення гнучких процедур документування, особливо в частині евакуації, пошкодження або втрати майна внаслідок бойових дій; 2) запровадження спеціальних облікових режимів для підрозділів, які діють у прифронтових або деокупованих районах; 3) обов'язкова ідентифікація джерел фінансування та майна: бюджетне, гуманітарне, оперативне – з відповідним розмежуванням в обліку;

4) підготовка персоналу до роботи в надзвичайних умовах – евакуація, відновлення даних, робота з пошкодженими обліковими системами.

Констатовано, що важливим кроком має бути поліпшення державно-приватного партнерства в досліджуваній сфері, що дозволить суттєво зекономити ресурси поліції в процесі здійснення своєї діяльності, а отже, позитивно вплине на матеріально-технічне забезпечення цього центрального органу виконавчої влади. Наголошено на потребі в розв'язанні проблеми корупції в органах і підрозділах Національної поліції України.

У підрозділі 3.2 «Критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану» розкрито наукові підходи щодо визначення поняття «ефективність», зокрема аргументовано, що ефективність матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах режиму воєнного стану характеризує ступінь відповідності обсягів, якості, своєчасності та безперервності надання матеріально-технічних ресурсів і засобів (озброєння, транспорту, засобів зв'язку, спорядження, паливно-мастильних матеріалів тощо) фактичним потребам органів і підрозділів Нацполіції для виконання ними завдань (визначених законодавством України) під час здійснення своєї поточної діяльності, зокрема в умовах правового режиму воєнного стану, з урахуванням принципів верховенства права, законності, оперативності, безпеки, раціонального використання ресурсів, міжвідомчої координації тощо. Виокремлено ключові ознаки цієї наукової категорії.

Зазначено, що для того, щоб встановити, чи є матеріально-технічне забезпечення Національної поліції ефективним, необхідно здійснити його оцінювання. На основі аналізу наукових поглядів учених доведено, що оцінювання ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану становить систематичний процес збору, аналізу та інтерпретації інформації щодо ступеня відповідності обсягів, своєчасності, якості й доцільності надання матеріальних ресурсів, техніки та обладнання фактичним потребам підрозділів поліції в умовах підвищеної загрози з метою визначення результативності забезпечення, виявлення недоліків і прийняття обґрунтованих управлінських рішень для підвищення спроможності виконання службових завдань.

Наголошено, що в науковій літературі автори виокремлюють різні критерії оцінки ефективності будь-якої діяльності, проте, з огляду на специфіку актуалізованої в роботі проблематики, найбільш доцільним і логічним є підхід щодо поділу останніх на кількісні та якісні. Зокрема, кількісні критерії оцінювання ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану – це конкретні, вимірювані показники, які дозволяють оцінити рівень готовності, функціональності, забезпечення та стійкості підрозділів поліції до виконання завдань у надзвичайних умовах. У режимі воєнного стану ці критерії набувають особливого значення, оскільки мають безпосередній вплив на оперативність, безпеку та стабільність діяльності поліції. Своєю чергою якісні критерії – це система показників, що дозволяють оцінити не лише наявність і кількість ресурсів, а й ступінь їх відповідності вимогам оперативної обстановки, завданням поліції та умовам воєнного часу.

Запропоновано авторське бачення щодо переліку якісних і кількісних критеріїв оцінювання ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

ВИСНОВКИ

У **висновках** дисертаційної роботи наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягало в тому, щоб розкрити сутність, зміст та особливості адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, на основі чого надати пропозиції і рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних заходів такого забезпечення. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових висновків, основні з них такі:

1. Обґрунтовано, що матеріально-технічне забезпечення Національної поліції України має складний і багатоаспектний характер, що особливо загострюється в умовах правового режиму воєнного стану. Так, з одного боку, ця категорія становить окрему сферу виникнення суспільно-правових відносин (різної галузевої належності), а з іншого – спеціальну адміністративно-правову діяльність публічної влади. Зазначене вище дало змогу виокремити широкий і вузький підходи до тлумачення цієї наукової категорії. Так, у широкому значенні матеріально-технічне забезпечення – це сукупність передусім адміністративно-правових, а також інших суспільно-правових відносин, однією зі сторін яких є органи й підрозділи Національної поліції України, що виникають з питань набуття, володіння, використання, розподілу й управління державним майновими ресурсами, необхідними для виконання поліцейських завдань і функцій. Відповідно до вузького значення, матеріально-технічне забезпечення поліції – це внутрішньоорганізаційний напрям адміністративної діяльності спеціально уповноважених суб'єктів, спрямований на формування майнової та ресурсної основи діяльності органів і підрозділів Національної поліції України, передусім у межах коштів Державного бюджету України, а також управління державним майном та контроль за його цільовим використанням.

До складових матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану зараховано: забезпечення приміщеннями, спорудами, іншими місцями та ділянками для виконання поліцейських завдань і функцій; забезпечення зброєю, спеціальними засобами та спорядженням, а також боєприпасами; забезпечення одностроєм; транспортне забезпечення; забезпечення комп'ютерною, офісною, іншою технікою та майном.

2. Встановлено, що принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану – це суспільно осмислені, науково обґрунтовані та розчинені в законодавстві керівні, базові положення, які визначають і скеровують правове регулювання суспільно-правових відносин та поведінку їх учасників, що виникають у сфері реалізації процедур і заходів матеріально-технічного забезпечення органів та підрозділів Національної поліції України в контексті дії на території держави або окремих її територіях, правового

режиму воєнного стану. До переліку вказаних принципів віднесено такі: верховенства права та законності, адаптивності, забезпечення безпеки особового складу, справедливості, контрольованості, підзвітності й модернізованості.

3. З'ясовано, що адміністративно-правове регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану становить комплексний, цілеспрямований, організаційний вплив норм адміністративного права на суспільно-правові відносини, що забезпечується інструментами державного примусу на ці відносини публічної влади й управління, які виникають у контексті реалізації операцій і процедур матеріально-технічного забезпечення органів та підрозділів Національної поліції в період введення та дії на території України правового режиму воєнного стану. Складовими цього регулювання є система нормативно-правових актів різної юридичної сили, зокрема: Конституція України, а також низка законодавчих актів, які слід поділити на дві групи: а) ті, що закріплюють загальні засади функціонування правового режиму воєнного стану; б) ті, що регламентують діяльність Національної поліції. Наголошено, що окрему групу становлять підзаконні нормативні документи, які регламентують процедурні аспекти відповідного забезпечення за різними напрямками.

4. Визначено завдання адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану, а саме: а) упорядкування адміністративних правовідносин, які виникають у сфері матеріально-технічного забезпечення поліції в умовах воєнного стану; б) формування засад відповідальності суб'єктів такого забезпечення; в) створення системи адміністрування матеріально-технічного забезпечення поліції; г) забезпечення гарантій професійних прав, інтересів і безпеки особового складу поліції; д) сприяння взаємодії та співробітництву Національної поліції України з іншими суб'єктами з питань матеріально-технічного забезпечення.

Наголошено, що функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану – це система напрямів, за якими відбувається реалізація цілей цього механізму та загалом правового впливу на суспільно-правові відносини публічної влади й управління, які виникають у контексті здійснення операцій і процедур матеріально-технічного забезпечення поліції. Систему цих функцій становлять: охоронна, координаційна, інтеграційна та стратегічно-еволюційна функції.

5. Аргументовано положення, згідно з яким суб'єктний склад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах воєнного стану складається з декількох груп суб'єктів: 1) вищі органи державної влади: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, які відповідають за створення нормативно-правової основи функціонування правоохоронного сектору держави, формування загальної державної політики в правоохоронній сфері, а також Президент України, який своїм указом вводить в дію правовий режим воєнного стану; 2) суб'єкти, що відповідають за реалізацію державної політики в правоохоронній сфері: МВС – забезпечує та координує роботу Національної поліції України як підпорядкованого органу, зокрема щодо матеріально-технічного забезпечення; Департамент майна та ресурсів МВС – спеціальний структурний

підрозділ МВС, компетенцією якого є здійснення повноважень Міністерства у сфері матеріально-технічного забезпечення підпорядкованих центральному органу правоохоронних інституцій; 3) суб'єкти безпосередньої реалізації матеріально-технічного забезпечення поліції в умовах воєнного стану, до яких віднесено центральний орган управління поліцією, а також підрозділи матеріально-технічного забезпечення територіальних органів Національної поліції. Наголошено, що аналіз адміністративно-правового статусу кожного суб'єкта свідчить про те, що матеріально-технічне забезпечення Національної поліції під час правового режиму воєнного стану не впливає на загальні засади функціонування інституційної структури, що відповідальна за організацію, координацію та реалізацію вказаної адміністративної діяльності. Цей процес відбувається в загальному порядку, але з урахуванням нормативних основ правового режиму воєнного стану та об'єктивної безпекової ситуації.

6. Констатовано, що форми адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану становлять сукупність оснований на положеннях чинного законодавства України, а також компетенції та повноваженнях суб'єктів публічної влади, моделі їх діяльності, які об'єднують у собі однорідну методологію і реалізуються виходячи з конкретних цілей публічного управління та адміністрування у сфері організації та проведення заходів матеріально-технічного забезпечення органів і підрозділів поліції в межах досліджуваного особливого правового режиму. До переліку зазначених форм віднесено такі: 1) розробка та видання нормативних актів; 2) встановлення дозволів і заборон; 3) взаємодія з місцевою владою та приватними організаціями, підприємствами, установами; 4) міжнародне співробітництво; 5) інформаційне забезпечення процесів матеріально-технічного забезпечення; 6) логістичне забезпечення поліції в умовах воєнного стану.

Зазначено, що методи адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану – це система регламентованих законодавством України адміністративних прийомів, способів, засобів і заходів, що використовуються з метою організації та безпосередньої реалізації досліджуваної діяльності. До переліку останніх віднесено методи стандартизації, контролю, обліку та планування.

7. Доведено, що взаємодія Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ України щодо матеріально-технічного забезпечення становить врегульовану нормами адміністративного права спільну, взаємоузгоджену діяльність вказаних суб'єктів, яка спрямована на планування, забезпечення, використання та контроль за ресурсами, які необхідні поліції для належного виконання її функціональних завдань, що здійснюється в межах визначених компетенції та повноважень.

Наголошено, що порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення передбачає сукупність визначених нормами чинного законодавства послідовних дій організаційного, управлінського, економічного характеру, які мають здійснити вказані суб'єкти задля забезпечення поліції всіма необхідними ресурсами. Вказаний порядок складається з таких послідовних етапів: 1) визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах, у

процесі якого органи та підрозділи поліції подають заявки на необхідне озброєння, техніку, форму, обладнання тощо; 2) планування забезпечення, у межах якого МВС аналізує подані потреби, формує зведені плани та проекти державного замовлення, визначає обсяги фінансування, джерела та строки постачання; 3) здійснення всіх необхідних закупівель згідно з чинним законодавством, зокрема відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»; 4) приймання, розподіл, облік і передача майна до «кінцевого» споживача; 5) взаємний контроль та звітність. У межах цього етапу сторони взаємодії здійснюють спільний моніторинг і перевірку використання та збереження ресурсів, на основі чого приймаються відповідні нормативні акти.

8. З метою вдосконалення правових та організаційних заходів удосконалення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану запропоновано: 1) розробити та прийняти два нормативні документи: Концепцію реформування системи Міністерства внутрішніх справ України та Стратегію реформування Національної поліції України; 2) посилити контроль за цільовим використанням матеріально-технічних ресурсів, наданих у розпорядження Національної поліції; 3) покращити бухгалтерський облік у Національній поліції; 4) забезпечити розвиток державно-приватного партнерства в досліджуваних сфері; 5) розв'язати проблему корупції в органах поліції, зокрема в частині розподілу та використання матеріально-технічних ресурсів.

9. Виокремлено кількісні критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану, до яких зараховано: 1) рівень укомплектованості засобами індивідуального захисту, який характеризується відсотком поліцейських, які забезпечені бронежилетами, касками, медичними аптечками тощо; 2) кількість одиниць спецтехніки (броньовані авто, патрульні машини) на 100 поліцейських, адже автотранспорт є ключовим для мобільності, евакуації, доставки боєприпасів, швидкого реагування; 3) укомплектованість засобами зв'язку та управління (кількість працюючих радіостанцій, супутникових телефонів на один підрозділ); 4) рівень забезпеченості зброєю та боєприпасами; 5) рівень матеріального резерву (мобілізаційного запасу), наприклад, обсяг запасів палива, харчів, медикаментів, що вимірюється в днях автономної роботи; 6) швидкість логістичного реагування, що включає середній час доставки матеріальних ресурсів до місця призначення (год/добу); 7) коефіцієнт оновлення та модернізації обладнання; 8) витрати на матеріально-технічне забезпечення на одного поліцейського (відображає пріоритетність забезпечення поліції в державному фінансуванні); 9) кількість технічних збоїв або відмов обладнання.

Зауважено, що якісними критеріями ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану є: а) оперативність забезпечення, що характеризує організаційну здатність системи забезпечення передбачати потреби, діяти на випередження, адаптувати логістику під безпекову ситуацію, а також ухвалювати швидкі та якісні рішення в умовах невизначеності; б) надійність ресурсів, що в якісному вимірі характеризує здатність матеріально-технічного забезпечення зберігати працездатність у критичних ситуаціях, забезпечувати стійкість до збоїв, відповідати стандартам безпеки;

в) адаптивність і гнучкість системи матеріально-технічного забезпечення. Гнучкість полягає в можливості швидкого перепрофілювання ресурсів, переналаштування логістичних маршрутів, інтеграції нових технологічних рішень і врахування досвіду бойових дій під час планування потреб; г) безперервність логістичних процесів, адже в умовах воєнного стану забезпечення поліції повинно здійснюватися без збоїв, перерв і затримок, навіть попри дестrukцію інфраструктури або втрати логістичних вузлів; д) інтеграція з іншими безпековими структурами, адже матеріально-технічне забезпечення поліції у воєнний час має бути скоординоване з логістичними системами інших силових відомств – Збройних Сил, Держприкордонслужби, ДСНС тощо. Така інтеграція забезпечує спільне використання ресурсів, уникнення дублювання, ефективне реагування в умовах міжвідомчих операцій.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Могила О. В. Щодо визначення адміністративно-правового регулювання матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в сучасних умовах. *Юридична наука*. 2019. № 8. Т. 2. С. 132–136.
2. Могила О. В. Функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 12. С. 562–564.
3. Могила О. В. Система суб'єктів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану та їх адміністративно-правовий статус. *Право та державне управління*. 2022. № 3. С. 446–451.
4. Могила О. В. Поняття матеріально-технічного забезпечення як внутрішньо-організаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. *KELM*. 2023. № 7(59). С. 431–434 (Республіка Польща).
5. Могила О. В. Поняття принципів матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2025. Вип. 1. С. 243–247.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Могила О. В. Завдання адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції. *Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12–13 серп. 2020 р.)*. Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2020. С. 132–134.
7. Могила О. В. Складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. *Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15–16 лют. 2023 р.)*. Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2023. С. 117–120.

8. Могила О. В. Зміст адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. *Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7–8 лют. 2024 р.). Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2024. С. 171–173.

АНОТАЦІЯ

Могила О. В. Адміністративно-правові засади матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2025.

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає в тому, щоб з'ясувати сутність адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану, на основі чого розробити пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних заходів провадження відповідної діяльності.

Визначено поняття та виділено складові матеріально-технічного забезпечення як внутрішньоорганізаційного напрямку адміністративної діяльності Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Окреслено принципи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Надано характеристику адміністративно-правовому регулюванню матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Встановлено завдання та функції адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Розкрито систему суб'єктів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану та їх адміністративно-правовий статус. З'ясовано сутність форм і методів адміністративно-правового механізму матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Визначено поняття та розкрито порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення. Окреслено правові й організаційні заходи вдосконалення матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Встановлено критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Ключові слова: матеріально-технічне забезпечення, адміністративна діяльність, Національна поліція, принципи, правовий режим, воєнний стан, адміністративно-правове регулювання, завдання, функції, система, суб'єкт, форми, методи, взаємодія, удосконалення, правові заходи, організаційні засади, критерії, ефективність.

SUMMARY

Mohyla O. V. Administrative and legal principles of material and technical support of the National Police under martial law. – *Qualification scientific work in the form of a manuscript.*

Dissertation for the degree of Candidate of Legal Sciences in the specialty 12.00.07 «Administrative law and process; financial law; information law». – Scientific Institute of Public Law, Kyiv, 2025.

The dissertation provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific task, which is to clarify the essence, content and reveal the administrative and legal principles of material and technical support of the National Police under martial law, on the basis of which to develop proposals and recommendations aimed at improving legal and organizational measures for carrying out relevant activities.

The concept is defined and the components of logistical support as an internal organizational direction of the administrative activity of the National Police under martial law are highlighted. The principles of logistical support of the National Police under martial law are outlined. The administrative and legal regulation of logistical support of the National Police under martial law is characterized. The tasks and functions of the administrative and legal mechanism of logistical support of the National Police under martial law are established. The system of subjects of the administrative and legal mechanism of logistical support of the National Police under martial law and their administrative and legal status are revealed. The essence of the forms and methods of the administrative and legal mechanism of logistical support of the National Police under martial law is clarified. The concept is defined and the procedure for interaction of the National Police with the Ministry of Internal Affairs regarding logistical support is disclosed. Legal and organizational measures for improving the logistical support of the National Police under martial law are outlined. The criteria for the effectiveness of the material and technical support of the National Police under martial law have been established.

Keywords: material and technical support, administrative activities, National Police; principles, legal regime, martial law, administrative and legal regulation, tasks, functions, system, subject, forms, methods, interaction, improvement, legal measures, organizational principles, criteria, effectiveness.